

USTAWA

z dnia 23 października 1975 r.

o dalszym zwiększeniu świadczeń dla kombatantów i więźniów obozów koncentracyjnych.

W roku trzydziestolecia zwycięstwa nad faszyzmem hitlerowskim Sejm Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej:

- w uznaniu szczególnych zasług tych, którzy walczyli o narodowe i społeczne wyzwolenie Ojczyzny, przeszli gehennę w hitlerowskich obozach koncentracyjnych i więzieniach, oraz tych, którzy w pierwszym okresie po wyzwoleniu walczyli o utrwalenie władzy ludowej,
- kontynuując dotychczasowe działania na rzecz stałej poprawy warunków socjalno-bytowych tego środowiska oraz dla zapewnienia mu coraz lepszej opieki zdrowotnej,
- uwzględniając nowe możliwości Państwa, stworzone przez dynamiczny rozwój gospodarki, zwłaszcza w ostatnim pięcioleciu,

stanowi, co następuje:

Art. 1. Świadczenia przewidziane w ustawie przysługują kombatantom — uczestnikom walk o narodowe i społeczne wyzwolenie Ojczyzny, uczestnikom ruchu oporu, w tym również prowadzącym tajne nauczanie, więźniom obozów koncentracyjnych, w tym osobom prześladowanym w hitlerowskich więzieniach, oraz uczestnikom walk o utrwalenie władzy ludowej, którzy są obywatelami polskimi, zamieszkują na obszarze Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i są członkami Związku Bojowników o Wolność i Demokrację bądź spełniają warunki uprawniające do członkostwa tego Związku. Związek Bojowników o Wolność i Demokrację — organizacja skupiająca w swych szeregach bojowników o narodowe i społeczne wyzwolenie Polski, więźniów hitlerowskich obozów koncentracyjnych i więzień oraz uczestników walk o utrwalenie władzy ludowej — zaświadcza, że osoby te odpowiadają warunkom uprawniającym do świadczeń określonych w ustawie.

Art. 2. 1. Tworzy się Państwowy Fundusz Kombatantów i Więźniów Obozów Koncentracyjnych, zwany dalej „funduszem”.

2. Fundusz tworzy się z dotacji z budżetu Państwa.

3. Dysponentem funduszu jest Minister do Spraw Kombatantów.

4. Rada Ministrów określi w drodze rozporządzenia szczegółowe zasady tworzenia funduszu i zarządzania tym funduszem.

Art. 3. 1. Środki funduszu przeznacza się w szczególności na:

- 1) wypłatę przewidzianych w ustawie świadczeń rentowych dla kombatantów i więźniów obozów koncentracyjnych oraz dla członków rodzin pozostałych po tych osobach,

- 2) doraźną pomoc pieniężną dla kombatantów i więźniów obozów koncentracyjnych oraz dla członków rodzin pozostałych po tych osobach,

- 3) finansowanie budowy i kosztów utrzymania sanatoriów oraz innych zakładów leczniczych przeznaczonych dla kombatantów i więźniów obozów koncentracyjnych oraz członków ich rodzin,

- 4) finansowanie budowy i kosztów utrzymania Domów Zasłużonego Kombatanta.

2. Ze środków funduszu pokrywa się również wydatki na renty inwalidzkie i rodzinne oraz na inne świadczenia pieniężne przewidziane w ustawie z dnia 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (Dz. U. Nr 21, poz. 117).

Art. 4. 1. Kombatantom będącym inwalidami wojennymi oraz pozostałym po nich członkom rodzin przysługują świadczenia pieniężne i inne uprawnienia przewidziane w przepisach o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin.

2. Świadczenia pieniężne i inne uprawnienia przewidziane dla inwalidów wojennych przysługują również — w zakresie i na zasadach ustalonych przepisami, o których mowa w ust. 1 — więźniom obozów koncentracyjnych, jeżeli zostali zaliczeni do jednej z grup inwalidów wskutek inwalidztwa pozostającego w związku z pobytem w obozie.

Art. 5. 1. Za inwalidztwo powstałe w związku z pobytem w obozie koncentracyjnym uważa się inwalidztwo będące następstwem zranień, kontuzji i innych obrażeń lub chorób powstałych w związku z pobytem w obozie.

2. Związek zranień, kontuzji i innych obrażeń oraz chorób pozostających w związku z pobytem w obozie koncentracyjnym, a także związek inwalidztwa z pobytem w obozie, ustala komisja lekarska do spraw inwalidztwa i zatrudnienia przy udziale lekarza — przedstawiciela Związku Bojowników o Wolność i Demokrację.

Art. 6. 1. Kombatantom i więźniom obozów koncentracyjnych, którzy nie mają prawa do świadczeń określonych w art. 4 ustawy ani do emerytury lub renty na podstawie innych przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym, może być przyznana w drodze wyjątku:

- 1) emerytura, jeżeli osiągnęli wiek 55 lat — kobiety i 60 lat — mężczyźni,
- 2) renta inwalidzka, jeżeli zostali zaliczeni do jednej z grup inwalidów.

2. Kombatantom i więźniom obozów koncentracyjnych może być podwyższona emerytura lub renta pobierana przez nich na podstawie przepisów o powszechnym zao-

patrzeniu emerytalnym lub innych przepisów emerytalnych.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do członków rodzin pozostałych po kombatantach i więźniach obozów koncentracyjnych, jeżeli spełniają oni warunki wymagane do uzyskania renty rodzinnej.

4. Rada Ministrów określi w drodze rozporządzenia warunki przyznawania lub podwyższania emerytur i rent, o których mowa w ust. 1—3, ich wysokość oraz przysługujące do nich dodatki i inne świadczenia.

5. Świadczenia, o których mowa w ust. 1—3, przyznaje bądź podwyższa Minister do Spraw Kombatantów.

Art. 7. Kombatantom i więźniom obozów koncentracyjnych, pozostającym w zatrudnieniu, zwiększa się przysługujący im urlop wypoczynkowy o 10 dni roboczych. Zwiększenie to nie przysługuje, jeżeli osoby te korzystają z urlopu w wymiarze przekraczającym 26 dni roboczych w ciągu roku.

Art. 8. 1. Kombatantom i więźniom obozów koncentracyjnych zalicza się do okresu zatrudnienia, od którego zależy przyznanie lub wysokość wszelkich świadczeń przysługujących pracownikom od zakładu pracy, okres działalności kombatanckiej oraz okres pobytu w obozach koncentracyjnych.

2. Okresy wymienione w ust. 1 zalicza się w wymiarze podwójnym do okresu zatrudnienia, od którego zależy przyznanie emerytury lub renty.

Art. 9. 1. Kombatanci i więźniowie obozów koncentracyjnych, którzy pozostają w zatrudnieniu, mogą — na swój wniosek — przejść na emeryturę po osiągnięciu 55 lat przez kobietę i 60 lat przez mężczyznę, jeżeli mają okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury.

2. Granice wieku określone w ust. 1 stosuje się również przy ustalaniu prawa do renty kombatantom i więź-

niom obozów koncentracyjnych przekazującym gospodarstwa rolne na własność Państwa.

3. Kombatanci oraz więźniowie obozów koncentracyjnych, pobierający rentę inwalidzką i nie pozostający w zatrudnieniu, mają prawo do zamiany — na swój wniosek — renty tej na emeryturę, jeżeli spełniają warunki, o których mowa w ust. 1.

Art. 10. Prawo do świadczeń pieniężnych określonych w art. 4 ustalają i świadczenia te wypłacają oddziały Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Oddziały te wypłacają również świadczenia pieniężne przyznane przez Ministra do Spraw Kombatantów na podstawie art. 6.

Art. 11. Minister Pracy, Płac i Spraw Socjalnych oraz Minister do Spraw Kombatantów, po porozumieniu z Zarządem Głównym Związku Bojowników o Wolność i Demokrację, określą w drodze rozporządzenia:

- 1) tryb ustalania uprawnień do świadczeń określonych w ustawie oraz dowody wymagane do uzyskania tych świadczeń,
- 2) zasady i tryb zaliczania okresów, o których mowa w art. 8.

Art. 12. Minister do Spraw Kombatantów może w szczególnie uzasadnionych wypadkach uznać za uprawnionego do świadczeń określonych w ustawie kombatanta lub więźnia obozu koncentracyjnego, który nie spełnia warunków określonych w art. 1.

Art. 13. Użyte w ustawie określenie „kombatanci i więźniowie obozów koncentracyjnych” oznacza osoby, o których mowa w art. 1.

Art. 14. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1976 r.

Przewodniczący Rady Państwa: *H. Jabłoński*
Sekretarz Rady Państwa: *L. Stasiak*